

Кривенченко Наталія Василівна

здобувач вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Дніпровського гуманітарного університету

Науковий керівник

Пріснякова Людмила Макарівна

кандидат психологічних наук, доцент

завідувач кафедри психології

Дніпровського гуманітарного університету

ВПЛИВ СИТУАЦІЇ УСПІХУ НА МОТИВАЦІЮ ДОСЯГНЕНЬ У МОЛОДШОМУ ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Проблема успіху в навчанні за останні роки визначилась як одна з найважливіших і перспективних у психолого-педагогічній науці та практиці. Викликано це тим, що людський чинник розглядається найголовнішим резервом соціального розвитку, впливу на особистість. Звідси й нове завдання освіти – створити методично забезпечену систему саморозвитку особистості, що допоможе дитині самостійно вирішувати життєві проблеми, долати труднощі в навчанні, спілкуванні, берегти здоров'я, цікаво і корисно проводити дозвілля, само реалізуватися. У зв'язку з цим сучасна школа потребує докорінного переосмислення парадигми навчання і виховання, опанування прогресивними технологіями становлення особистості учня як самостійного проєктувальника власного життя, створення умов для самореалізації його сутнісних сил у різних видах творчої діяльності і, насамперед, в навчальній діяльності.

Мета роботи – дослідити ситуацію успіху як умову активізації мотивації досягнення у молодших школярів.

Завдання дослідження:

- 1) проаналізувати вплив використання ситуації успіху на розвиток мотивації досягнення молодшого школяра;
- 2) виявити зміни в мотивації учнів стосовно критерію “прагнення до успіху”- “прагнення до невдачі” внаслідок використання ситуації успіху;

3) проаналізувати зміни в судженнях учнів стосовно пояснень причин своїх невдач;

4) виявити різницю в розвитку мотивації досягнення у дівчаток та хлопців.

Гіпотеза дослідження: використання ситуації успіху в учбовій діяльності позитивно впливає на активізацію мотивації досягнення молодшого школяра.

Об'єктом дослідження виступає мотивація навчання як актуальна проблема сучасної педагогічної психології.

Предметом дослідження виступає мотивація досягнення в учбовій діяльності школяра, як фактор, що активізує навчання в цілому.

У роботі використано наступні методи дослідження:

1. Методика “Мотивація успіху і боязнь невдачі”, запропонована А.А. Реаном.
2. Методика “Спрямованість на оцінку”, запропонована Є.П.Ільїним, Н.А. Курдюковою.
3. Методика “Спрямованість на придбання знань”, запропонована Е.П. Ільїним, Н.А. Курдюковою.
4. Методика “Визначення причин своїх неуспіхів”, запропонована А.К. Марковою.
5. Проективна методика “Вивчення мотивації досягнення”, запропонована Р.С. Немовим .

Теоретична значущість роботи полягає в отриманні якісних та кількісних даних щодо ситуації успіху як умови активізації мотивації досягнення у молодших школярів.

Практична значущість роботи полягає у можливості використання отриманих даних для активізації процесу навчання молодших школярів.

Висновки

Загальний аналіз по всіх методиках показує позитивну динаміку експерименту. У молодших школярів при дії ситуацією успіху різко зросли показники потреби на досягнення власних результатів. Потреба прагнення до успіху стала явно домінувати у так званих «середніх» дітей. Різко змінилися

показники в поясненні причин власних невдач: більшість дітей стала пояснювати свої невдачі причиною: недолік зусиль.

Дана причина є внутрішньо контрольованою і залишає великий ступінь свободи в досягненні власних результатів. Необхідно також відзначити, що на хід експерименту зробили вплив особистості вчителів і особистості самих учнів, що необхідно враховувати при розробках подальших експериментів. В процесі експерименту з вчителями експериментальних класів підтримувався систематичний зв'язок і надання допомоги при виникненні труднощів в моделюванні ситуації успіху.